

Motion till riksdagen 2013/14:Ub222

av **Andreas Carlson (KD)**

Stärk kopplingen mellan skola och näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka studie- och yrkesvägledarens roll som en länk mellan skola och näringsliv.

Motivering

Den höga ungdomsarbetslösheten i Sverige är en av våra stora samhällsutmaningar. Det är ett problem för alla de ungdomar som vill ha jobb, men som inte får. Det är också ett stort problem för alla företag som vill, men av olika anledningar har svårt att anställa unga personer.

Vi har en hög arbetslöshet bland unga samtidigt som många rekryteringsförsök misslyckas. För ett företag är medarbetarna och den kompetens de besitter helt avgörande för dess konkurrenskraft.

Arbetsgivare som jag träffat på resor i vårt land kan också vittna om att ungdomar inte alltid är medvetna om vilka krav som ställs på en arbetsplats. Även i de fall kraven på den formella kompetensen inte är högt ställda, är det grundläggande att komma i tid, meddela frånvaro och inte ägna sig åt privata sysslor på arbetstid. En del har också orealistiska förväntningar på det första jobbet.

Därför behöver kopplingen mellan skola och näringsliv stärkas. Nyckelpersoner i detta sammanhang är studie- och yrkesvägledarna (SYV). Många elever går i dag ut skolan med en utbildning inom områden där det inte finns jobb att söka. Elever och föräldrar behöver få bättre kunskap om förutsättningarna på den lokala arbetsmarknaden för att kunna göra väl underbyggda studie- och yrkesval.

Den nya skollagen (2010:800) ställer krav på att varje elev ska ha tillgång till SYV. Min uppfattning är att rollen kan vidareutvecklas ytterligare. Det är

Fel! Okänt namn på

viktigt att SYV inte bara lyssnar in vad den unge själv vill, utan också tydligt redogöra för förutsättningarna på den lokala arbetsmarknaden.

SYV kan också få en betydligt mer strategiskt viktig funktion som länk mellan skola, näringsliv och andra aktörer på den lokala arbetsmarknaden. Genom att vara skolans röst och öron utåt, kan SYV samla in information om näringslivets behov och föra den tillbaka till skol- och kommunledning så att det också får återverkningar på utbildningens utformning. Genom att stärka kontakterna mellan det lokala näringslivet och främst gymnasieskolan kan ungdomar erbjudas en bättre utbildning för att rustas starkare för den arbetsmarknad som väntar.

Utbildningsutskottets betänkande 2012/13:UbU7 anför att Skolverket har utarbetat Allmänna råd för studie- och yrkesorientering och att rektorn enligt läroplanerna har ett särskilt ansvar för att samverka med arbetslivet utvecklas. Eleven ska få konkreta erfarenheter av betydelse för sin fortsatta utbildning och yrkesinriktning. Skolverket uppger att de allmänna råden för studie- och yrkesorientering preliminärt kommer att revideras under år 2013.

Utskottet anför också att Skolinspektionen har inlett en granskning av studie- och yrkesvägledningen utifrån tillgång och kvalitet. Inom ramen för granskningen undersöker Skolinspektionen om elever i grundskolan får den studie- och yrkesvägledning som de har rätt till enligt skollagen och läroplanen. Skolinspektionen granskar också kvaliteten i studie- och yrkesvägledningen och undersöker om eleverna får tillräcklig information om arbetsmarknad och utbildningar, för att inte begränsas i sina val. Utskottet hänvisar också till att regeringen i budgetpropositionen för år 2013 konstaterade att det finns behov av en kvalitetsförbättring av studie- och yrkesvägledningen. Därför avsattes 10 miljoner kronor år 2013 för främst fortbildning av studie- och yrkesvägledare. Regeringen beräknade för samma ändamål 11 miljoner kronor för år 2014, 10 miljoner kronor för år 2015 och 5 miljoner kronor för år 2016. Detta är positivt och det är viktigt att detta följs upp med ytterligare insatser för att ännu mer stärka studie- och yrkesvägledarens roll som koppling mellan skola och näringsliv. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2013

Andreas Carlson (KD)